

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „АГРАРНА ИКОНОМИКА“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: **“НЕТРАДИЦИОННИ ДЕЙНОСТИ В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ”;**

ЗА СПЕЦ: **„Аграрен бизнес“; ОКС „бакалавър“**

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ:**4; СЕМЕСТЪР:7;**

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: **180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.**

КРЕДИТИ: **6**

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
		-
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Гургана Славова)

2.
(ас. Стефан Генов)

Ръководител катедра:

„Аграрен бизнес“ (доц. д-р Мария Станимирова)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина “Нетрадиционни дейности в селските райони” има теоретико-приложен характер. Запознава студентите с по-широкия спектър на приложение на нетрадиционните дейности в селските райони, с цел по-пълното използване на материално-техническата база, природните дадености и работната сила в българските села. Учебната програма е съобразена с изискванията на Европейската програма за развитие на селските райони и диверсифицирането на дейности в тях, с цел създаване и разнообразяване на заетостта. Чрез настоящата дисциплина студентите бакалаври от специалност „Аграрен бизнес” ще придобият знания, за по нетрадиционни източници на доход в селска среда, като развитие на неземеделски дейности, селски туризъм, занаятчийство, преработване на продукцията от земеделски произход с цел добавяне на стойност към нея, както и отговор на въпроса: как могат да се осигурят допълнителни доходи на заетите в аграрната сфера на дейност в селските райони на България.

С настоящата учебна дисциплина се предлагат нетрадиционни дейности в регионален, национален и глобален мащаб. Обосновава се необходимостта от развитието на занаятчийска дейност на съвременния икономически етап от развитието на страната ни, определят се основните видове приложими практически занаяти и районите на тяхното развитие. Студентите се запознават с възможностите за първична и вторична преработка на селскостопанската продукция, с отглеждането на цветя и билки, с развитието на туристическа дейност в селските райони, както и с отглеждането на нетрадиционни за страната растения и животни. От дисциплината бакалаврите ще научат какви са различните формите и начини за реализация на тези дейности, както и географските райони подходящи за тяхното отглеждане и развитие в страната. Дисциплината е изходна, както за разработване на дипломни работи, така също и за пряко приложение на придобитите знания и умения в практиката. Тя кореспондира с всички технологични, организационни и управленски дисциплини, преподавани в катедра аграрна икономика.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1.	Икономика и организация на домашното стопанство:			
1.1	Определение за домашното стопанство;	2	2	
1.2	Капитал на домашното стопанство;			
1.3	Земята - важен фактор на производство;			

1.4	Инвестиции в домашното стопанство;			
1.5	Организация на труда в домашното стопанство;			
1.6	Разходи, разпределение на доходите, икономическа ефективност.			
2.	Нетрадиционни дейности в селското стопанство:			
2.1	Необходимост от реализиране на нетрадиционни дейности в аграрната сфера;			
2.2	Условия за развитие на нетрадиционни дейности;	3	3	
2.3	Мотивация за развитие на нетрадиционни дейности;			
2.4	Класификация на нетрадиционните дейности в аграрната сфера.			
3.	Отглеждане на нетрадиционни за България растения и животни:			
3.1	Наличие на условия за отглеждане на животни и растения от други държави и райони;			
3.2	Видове животни и растения за които има благоприятни условия за живот;	3	3	
3.3	Икономическа ефективност при отглеждането на нетрадиционните застраната растения и животни.			
4.	Производство на екологично чиста селскостопанска продукция:			
4.1	Агроекологичен подход - същност, технологии;			
4.2	Търсене на екологично-чиста продукция на вътрешни и	3	3	
4.3	международни пазари; Изисквания към селскостопанската продукция			
5.	Търговска дейност в селските райони:			
5.1	Необходимост от развитие на търговска дейност в селскостопанските райони;			
5.2	Организация на търговия в селските райони;	3	3	
5.3	Материална база на търговската дейност;			
5.4	Ценообразуване.			
6.	Първична и вторична преработка на селскостопанската продукция:			
6.1	Мелничарство и производни от него хлебни продукти;			
6.2	Винарство. Производство на бели и червени вина;			
6.3	Млекарство - икономическа ефективност и производни	3	3	
6.4	продукти;			
6.5	Производство на месни деликатеси; Популяризиране на местни хранителни продукти			
7.	Билкарство. Диви плодове.			
7.1	Класификация на билките и дивите плодове;			
7.2	Пазар на билки и диви плодове - цени, изкупуване, Вътрешен и външен пазар;	3	3	
7.3	Организация и технология на събиране, обработка, съхранение;			
7.4	Икономически резултати.			
8.	Занаятчийство:			
8.1	Условия за развитие на занаятите;			
8.2	Видове занаяти;	4	4	
8.3	Пазар на занаятчийските произведения и услуги.			
9.	Селски туризъм:	6	6	

9.1	Мотивация за селски туризъм;			
9.2	Форми на селски туризъм;			
9.3	Организация и техника на обслужване при селския тури-			
9.4	зъм - хотелиерство и рестораторство;			
9.5	Организация на допълнителните услуги;			
9.6	Материално-техническата база на селския туризъм;			
9.7	Планиране на хранене в селския туризъм;			
9.8	Организация на краткотраен отдих в селски райони;			
	Значение на инфраструктурата за развитието на туризма;			
	Туризъм и околна среда.			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Разработване на курсов проект	1	60
1.2.			
1.3.			
1.4.			
Общо за семестриален контрол:		1	60
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	60
Общо за сесиен контрол:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		2	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Турлакова, Т., Манолов, М., Жейнов, К. и др. Нетрадиционни дейности в селското стопанство. ИУ Варна, 2002.
2. Дойчинова, Ю. Българското фамилно земеделско стопанство – проблеми и перспективи. УИ “Стопанство”, С. 1998.
3. Наръчник по управление на земеделските стопанства при пазарни условия. С. 1999.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Георгиев, П. Типове, системи и обороти на охлювните ферми. Агрокомпас, бр. 5, 1999.
2. Маринов, Б и колектив. Щраусите – нова територия за бизнес. С. 1998.
3. Рангелов, А., Иванов, И. Отглеждане на токачки, фазани, гълъби. С. 2001.
4. Славова, Г. Развитие на неземеделски дейности в селските райони на България или резултатност от прилагане на ос 3 на ОПРСР през първи програмен период. сп. «Известия» на Съюза на учените - Варна, Серия икономически науки, 2013.
5. Славова, Г. Успешни предприемачески проекти финансиращи неземеделските дейности в Североизточен район на България, през първи програмен период на

Оперативна програма за развитие на селските райони. сп. «Известия» на Съюза на учените - Варна, Серия икономически науки, 2014.

6. Хаджиева, В. Агроекополитика – теоретически основи и практическа насоченост. “Икономика и управление на селското стопанство”, бр. 3, 2001.

7. Slavova, G. Craftsmanship, opportunity and perspective for development of non agricultural activities in rural areas in Bulgaria., 2014.